

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu a J. Violy Takáčovej a J. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu **JUDr. F.P.**, proti žalovanej **Sociálnej poisťovni, ústrediu, B.**, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej** č. 332-130-GC-04/2006 zo dňa 5. apríla 2006, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/3/2006-48 zo dňa 20. septembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/3/2006-48 zo dňa 20. septembra 2007 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 332-130-GC-04/2006 zo dňa 5. apríla 2006, ktorým žalovaná potvrdila rozhodnutie pobočky č. 700-3410097305-GC04/05 zo dňa 4. novembra 2005 o predpísaní penále v sume 1.035,50,-Sk z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie a poistného na rezervný fond za obdobie január 2005 – jún 2005.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného sa stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí. K námietke žalobcu o jeho údajnej práceneschopnosti uviedol, že žalobca na výzvu žalovanej o preukázanie tejto skutočnosti nereagoval a žalovaná neeviduje žiadnu pracovnú neschopnosť žalobcu. Krajský súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalobcu, že nie je tým istým právnym subjektom, ktorému bola uložená povinnosť platiť poistné a penále, keďže mal za preukázané, že žalobca podnikal ako fyzická osoba JUDr. F.P. s podnikateľským dovetkom označujúcim podnikateľa - & COMPANY. Konštatoval, že nemal dôvod pochybovať o platnosti a záväznosti rozhodnutia o živnostenskom oprávnení, na základe ktorého žalobca podnikal, čo vyplynulo i z jeho daňového priznania za rok 2003 a tiež, že povinnosť žalobcu platiť poistné mu vznikla v súvislosti s výškou príjmov z inej samostatnej zárobkovej činnosti a to z poskytovania právnej pomoci na základe oprávnenia komerčného právnik. Ako neopodstatnenú vyhodnotil i námietku žalobcu o nedoručení rozhodnutia žalovanej, nakoľko podpis na návratke v administratívnom spise žalovanej nevzbudzuje žiadne pochybnosti o tom, že rozhodnutie bolo žalobcovi doručené do vlastných rúk. Krajský súd na záver uviedol, že žalobca nemal povinnosť platiť poistné na invalidné poistenie a i keď v napadnutom rozhodnutí je uvedené, že penále je určené aj z poistného na invalidné poistenie, ide len o vadu formálneho charakteru, ktorá nemala vplyv na výšku predpísaného penále. Z týchto dôvodov krajský súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca žiadajúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a napadnuté správne rozhodnutie zrušil. Krajskému súdu vytýkal, že neakceptoval jeho námietky o nulite živnostenského oprávnenia a o tom, že rozhodnutie žalovanej mu nikdy nebolo riadne doručené a teda ani nemohlo nadobudnúť právoplatnosť. Uviedol, že napriek jeho návrhu na porovnanie podpisu na návratke v administratívnom spise žalovanej s podpismi na iných podaniach žalobcu, tak krajský súd neurobil. Ďalej namietal, že žalovaná i krajský súd nesprávne stotožňujú osobitné právne subjekty a to JUDr. P., komerčného právnik, od roku 2004 advokáta, podnikateľa JUDr. P. ktorý nikdy nevznikol a fyzickú osobu – starobného dôchodcu JUDr. P.

Žalovaná sa v podanom vyjadrení k odvolaniu stotožnila so závermi krajského súdu a preto navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa ust. § 246c O.s.p. v spojení s ust. § 10 ods. 2 zákona preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle ust. § 246c v spojení s §§ 211 a nasl. a dospel k názoru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu, okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4a ods. 1 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení sa za samostatne zárobkovo činné osoby sa na účely sociálneho zabezpečenia považujú osoby, ktoré majú oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitných predpisov, s výnimkou znalcov a tlmočníkov, ak vykonávajú činnosť podľa osobitného predpisu, v konaní pred štátnymi orgánmi a orgánmi, na ktoré prešli úlohy štátnych orgánov.

V zmysle poznámky pod čiarou je takýmto osobitným predpisom napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 132/1990 Zb. o advokácii v znení zákona č. 302/1999 Z.z., zákon Slovenskej národnej rady č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 140 zákona č. 461/2003 Z.z. povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba nie je povinná platiť poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie ani v období, počas ktorého je uznaná za dočasne práceneschopnú alebo má nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu (ods. 3).

Povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba nie sú povinné platiť poistenie do rezervného fondu v období, počas ktorého nie sú povinné platiť poistné na dôchodkové poistenie (ods. 5).

Podľa § 240 zákona č. 461/2003 Z.z. **fyzickým osobám** a právnickým osobám **povinným odvádzať poistné, ktoré neodviedli poistné za príslušný kalendárny mesiac včas alebo v správnej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti, alebo do dňa začatia kontroly**, ak tento zákon neustanovuje inak (ods. 1).

Predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poistného za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa nepredpíše penále, ak za kontrolované obdobie nie je viac ako 100 Sk (ods. 2).

Podľa § 196 zákona č. 461/2003 Z.z. dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne (ods. 1).

Účastník konania, fyzická osoba alebo právnická osoba zúčastnená na konaní, **ktorí majú listiny, ktoré môžu byť dôkazom, sú povinní na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne tieto listiny predložiť** (ods. 4).

Účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci (ods. 6).

Organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti (ods. 7).

Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca bol v rozhodnom období samostatne zárobkovo činnou osobou v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, čomu svedčí aj oznámenie Slovenskej advokátskej komory zo dňa 16. januára 2006, podľa ktorého je žalobca zapísaný v zozname SAK od 1. januára 2004 (pričom od 8. októbra 1991 do 31. decembra

2003 bol zapísaný ako komerčný právnik v zozname vedenom bývalou Komorou komerčných právnikov Slovenskej republiky). Pobočka si v správnom konaní zabezpečila výpisy z daňových priznaní, z ktorých vyplýva, že v roku 2002 dosiahol žalobca príjem z podnikania v sume 650.387,-Sk a v roku 2003 v sume 163.291,-Sk. Krajský súd správne konštatoval, že žalobcovi vznikla v spornom období povinnosť platiť poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie a **to na základe príjmu dosiahnutého činnosťou komerčného právnik**a (od roku 2004 advokáta) a preto jeho námietky týkajúce sa živnostenského oprávnenia nepovažoval za relevantné, s čím sa stotožnil aj odvolací súd.

K námietke žalobcu o jeho práceneschopnosti treba poukázať na ustanovenie § 196 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. a uviesť, že napriek výzve žalovanej a dodatočne poskytnutej lehote, žalobca do dnešného dňa nepredložil žiadne doklady preukazujúce jeho práceneschopnosť v rozhodnom období. Z administratívneho spisu navyše vyplýva, že pobočka sa touto námietkou žalobcu zaoberala, keď zistila, že v evidencii práceneschopností žalovanej nebola registrovaná žiadna práceneschopnosť na priezvisko resp. rodné číslo žalobcu v spornom období.

Formálna vada prvostupňového rozhodnutia spočívajúca v tom, že pobočka zjavne omylom uviedla, že penále bolo vypočítané i z poistného na invalidné poistenie, nemá žiaden vplyv na správne určenú výšku penále, k čomu krajský súd uviedol že táto skutočnosť sa dá overiť v prílohe rozhodnutia pobočky, kde predpísané poistné na jednotlivé mesiace roku 2004 korešponduje s dlžnou sumou poistného, z ktorej je predpísané penále.

Námietku žalobcu o nedoručení napadnutého rozhodnutia žalovanej nepovažoval ani odvolací súd za právne relevantnú, nakoľko i v zmysle § 212 ods. 6 zákona č. 461/2003 Z.z. zásielky s obsahom písomností určených do vlastných rúk **vydá pošta len adresátovi** alebo fyzickej osobe, ktorá sa preukáže splnomocnením na preberanie zásielok a na doručenke sa nachádza podpis žalobcu s dátumom a pečiatkou pošty Košice 1.

Krajský súd preto nepochybil, keď rozhodol tak, že žalobu zamietol.

Nakoľko dôvody uvádzané žalobcom v odvolaní neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd účastníkom nepriznal, nakoľko žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanej trovy nevznikli (§ 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP).

P o u ě n i e: Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 27. novembra 2008

Anna Žáková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová